

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
галузі знань А Освіта
кваліфікація: доктор філософії з професійної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою БДПУ
від «26» червня 2025
протокол № 13/3.2

Освітня програма вводиться в дію з
01.09.2025

Ректор _____ І.Т.Богданов
(наказ № 26 від «11» липня 2025)

Запоріжжя, 2025

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми**

СХВАЛЕНО

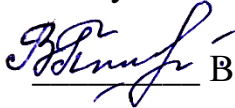
Методичною радою БДПУ
від «24» червня 2025
(протокол № 6)
Голова

Ольга ГУРЕНКО

ПОГОДЖЕНО

завідувач аспірантури

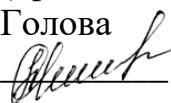

Валентина ПІНЧУК

Рекомендовано

вченою радою факультету фізико-математичної,
комп'ютерної та технологічної освіти
від «26» травня 2025
(протокол № 9)

Голова

Олена КРИВИЛЬОВА

Ініційовано

Кафедрою професійної освіти та технологій
від «05» травня 2025
(протокол № 9)
завідувач кафедри

_____ Валентина ПЕРЕГУДОВА

Гарант: Олена КРИВИЛЬОВА

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Кривильова Олена Анатоліївна – докторка педагогічних наук, доцентка, професорка кафедри професійної освіти та технологій Бердянського державного педагогічного університету – **гарант програми**;
2. Гуренко Ольга Іванівна – докторка педагогічних наук, професорка, перша проректорка Бердянського державного педагогічного університету;
3. Жигірь Вікторія Іванівна – докторка педагогічних наук, професорка, декан факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти Бердянського державного педагогічного університету;
4. Алексеєва Ганна Миколаївна – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні й інформатики Бердянського державного педагогічного університету;
5. Курило Ольга Юріївна – докторка філософії, старша викладачка кафедри професійної освіти та технологій Бердянського державного педагогічного університету.
6. Луцюк Тарас Вікторович – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Бердянського державного педагогічного університету

Зміни до ОП внесено:

Навчальний рік	Рішення вченої ради від _____ №__	Наказом ректора від _____ №__

1. Профіль освітньої програми

1. Загальна інформація	
Назва освітньої програми	Теорія та методика професійної освіти Theory and Methodology of Vocational Education
Рівень вищої освіти	Третій Third
Галузь знань	A Освіта A Education
Спеціальність	A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) A5 Professional Education (by specialization)
Предметна спеціальність/спеціалізація	-
<i>Опис предметної області</i>	
Інформація про об'єкти вивчення та/або діяльності	Методологічні підходи, теоретичні засади, традиційні та інноваційні педагогічні технології, явища, процеси у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти та комплексні проблеми підготовки педагогічних кадрів для цих закладів, розвиток професійної та фахової передвищої освіти в Україні та за кордоном. Methodological approaches, theoretical foundations, traditional and innovative pedagogical technologies, phenomena and processes in institutions of vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education, as well as complex issues of training teaching staff for these institutions; the development of vocational and professional pre-tertiary education in Ukraine and abroad.
Теоретичний зміст	Концептуальні та методологічні засади у сфері професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї. Conceptual and methodological foundations in the field of vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education, as well as the training of the relevant teaching staff for this sector.
Методи, методики та технології, необхідні для практичного використання	Загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи опрацювання результатів педагогічних досліджень, методи моделювання та проектування освітнього процесу, освітніх програм; сучасні методи і методики викладання; цифрові технології. General scientific methods of cognition and research activity; mathematical and statistical methods for processing the results of pedagogical research; methods of modelling and designing the educational process and educational programmes; modern teaching methods and methodologies; digital technologies.
Інструменти та обладнання, які випускник повинен вміти використовувати у своїй професійній діяльності	Спеціалізовані комп'ютерні системи та програмне забезпечення, спеціальні прилади та обладнання для викладання конкретних навчальних дисциплін; інформаційні засоби. Specialized computer systems and software, specialized instruments and equipment for teaching specific academic disciplines; information tools.
Цілі освітньої програми	Набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, здійснювати власні наукові дослідження у сфері

	<p>професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї. Acquisition of the ability to generate new ideas, solve complex problems, and conduct independent research in the field of vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education, as well as in the training of the corresponding teaching staff.</p>
<i>Тип освітньої програми</i>	Освітньо-наукова Educational and scientific
<i>Тип диплому</i>	Одиничний Single
<i>Найменування партнера за узгодженою спільною освітньою програмою</i>	-
<i>Мови викладання</i>	Українська Ukrainian
<i>Обсяг освітньої програми</i>	60 кредитів ЄКТС 60 ECTS credits
<i>Форми здобуття освіти, розрахункові строки виконання ОП</i>	Очна (денна, вечірня) 4 роки Full-time, Evening-time 4 years
<i>Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою</i>	Наявність ступеня магістра (ОКР спеціаліста) Holding an educational degree of 'Master' (educational-qualification level of 'Specialist')
<i>Додаткові вимоги та обмеження для міждисциплінарних освітніх програм</i>	-
<i>Наявність акредитації</i>	Акредитація освітньої програми (Національне агентство) Сертифікат №11294 від 25.04.2025 Діє до 22.04.2026 Accreditation Commission of Ukraine, April 25, 2025 Certificate of accreditation №11294 Valid by: April 22, 2026
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	https://bdpu.org.ua/opp/

2. Програмні компетентності (за стандартом)

<i>Інтегральна компетентність (ІК) Integral competence (IC)</i>	<p>Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної освіти (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї в умовах професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення The ability to generate new ideas and solve complex problems in the field of vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education, as well as in the training of the corresponding teaching staff, within the context of professional and/or research-innovation activities;</p>
---	---

	to apply the methodology of scientific and pedagogical work; and to conduct independent research whose results possess scientific novelty and theoretical and practical significance.
<i>Загальні компетентності (ЗК) General competencies (GC)</i>	<p>ЗК 01. Здатність розробляти проекти, управляти ними та працювати в команді.</p> <p>ЗК 02. Здатність працювати в міжнародному контексті</p> <p>ЗК 03. Здатність генерувати нові ідеї на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 05. Здатність діяти на основі системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору.</p> <p>GC 01. Ability to develop projects, manage them, and work in a team.</p> <p>GC 02. Ability to operate in an international context.</p> <p>GC 03. Ability to generate new ideas based on ethical considerations (motives).</p> <p>GC 04. Ability to search for, process, and analyze information from various sources.</p> <p>GC 05. Ability to act on the basis of a systematic scientific worldview, professional ethics, and general cultural awareness.</p>
<i>Спеціальні (фахові) компетентності (СК) Special competencies (SC)</i>	<p>СК 01. Здатність визначати й розв'язувати задачі дослідницького характеру у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у цій сфері та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.</p> <p>СК 02. Здатність застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів і технологій, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї.</p> <p>СК 03. Здатність реалізовувати науково-педагогічну діяльність та управління освітнім процесом у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї на основі сучасних наукових підходів.</p> <p>СК 04. Здатність реалізовувати результати наукової діяльності на засадах підприємництва.</p> <p>СК 05. Здатність започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати процес наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.</p> <p>SC 01. Ability to identify and solve research-oriented problems in the field of vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education, as well as in the training of the corresponding teaching staff, achieving scientific results that generate new knowledge in this field and related interdisciplinary areas.</p> <p>SC 02. Ability to apply a wide range of digital tools, instruments, resources, and technologies, including specialized software, in scientific and educational activities within vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education, as well as in the training of the corresponding teaching staff.</p>

	<p>SC 03. Ability to carry out scientific-pedagogical work and manage the educational process in vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education, as well as in the preparation of relevant teaching staff, based on modern scientific approaches.</p> <p>SC 04. Ability to implement the results of scientific research on the principles of entrepreneurship.</p> <p>SC 05. Ability to initiate, plan, execute, and adjust the process of scientific research while adhering to proper academic integrity.</p>
3. Програмні результати навчання (РН) (за стандартом)	
<p>РН 01. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях українського та міжнародного рівня, брати участь у міжнародних проєктах.</p> <p>РН 02. Формулювати та перевіряти гіпотези на основі системного наукового світогляду, загального культурного кругозору і демонструвати здатність знаходження оптимального рішення при обстоюванні власної наукової позиції із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>РН 03. Планувати, виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з проблем професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї з використанням сучасного інструментарію.</p> <p>РН 04. Розробляти та реалізовувати в команді наукові та/або інноваційні проєкти у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у цій сфері та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.</p> <p>РН 05. Знаходити, обробляти та аналізувати інформацію щодо проблем професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї з різних джерел на основі сучасних технологій її пошуку.</p> <p>РН 06. Інтегрувати передові концептуальні та методологічні підходи з науково-дидактичних, виховних, адаптивних та інших основ професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї.</p> <p>РН 07. Розробляти інноваційні методи і практики викладання конкретних навчальних дисциплін, посібники, підручники у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї на основі системного наукового світогляду з використанням інноваційних педагогічних технологій.</p> <p>РН 08. Організувати та здійснювати освітній процес у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти на сучасних наукових засадах та прогнозувати результати впливу власного дослідження на покращення його якості.</p> <p>LO 01. To effectively present and discuss research results and scientific as well as applied issues in the field of vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education, including the training of relevant teaching staff, in the state and foreign languages; to disseminate research findings through national and international scholarly publications and to participate in international research and educational projects.</p> <p>LO 02. To formulate and verify research hypotheses on the basis of a systemic scientific worldview and broad cultural awareness, and to demonstrate the ability to identify optimal solutions while defending one’s scientific position in compliance with the principles of professional ethics and academic integrity.</p> <p>LO 03. To design and conduct experimental and/or theoretical research on issues related to vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education, including the training of teaching staff, using contemporary research methods and tools.</p>	

LO 04. To develop and implement scientific and/or innovative projects in teamwork within the field of vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education and teacher training, contributing to the advancement of existing knowledge and the creation of new integrated knowledge and/or professional practices in this and related interdisciplinary fields.

LO 05. To identify, collect, process, and critically analyse information on issues of vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education and teacher training from diverse sources using modern information retrieval technologies.

LO 06. To integrate advanced conceptual and methodological approaches grounded in scientific-didactic, educational, adaptive, and other theoretical foundations of vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education and teacher training.

LO 07. To design innovative teaching methods and practices for specific academic disciplines, as well as develop instructional materials and textbooks in the field of vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education and teacher training, based on a systemic scientific worldview and the application of innovative pedagogical technologies.

LO 08. To organise and implement the educational process in vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education institutions in accordance with contemporary scientific principles and to anticipate the impact of one's research on enhancing the quality of education.

4. Теоретична частина базової загальноїської підготовки (БЗВП)

-

5. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми 51772 *Теорія та методика професійної освіти* зі спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) здійснюється у формі публічного захисту дисертації та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня доктора філософії.

Final attestation of graduates of Educational Programme 51772 *Theory and Methodology of Vocational Education* in specialty A5 Vocational Education (by specialisations) is carried out in the form of a public defence of a dissertation and is completed by the award of a state-recognised document conferring the degree of Doctor of Philosophy.

6. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.

Посади наукових працівників у наукових установах, науково-педагогічних працівників у закладах вищої та фахової передвищої освіти, педагогічних працівників у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та фахової передвищої освіти.

Pursuing the Doctor of Sciences degree and obtaining additional qualifications within the adult education system.

Positions of research staff in research institutions; academic and research-teaching staff in higher education and professional pre-tertiary education institutions; and teaching staff in vocational (vocational-technical) and professional pre-tertiary education institutions.

7. Процедура присвоєння професійної кваліфікації (у разі їх присвоєння)

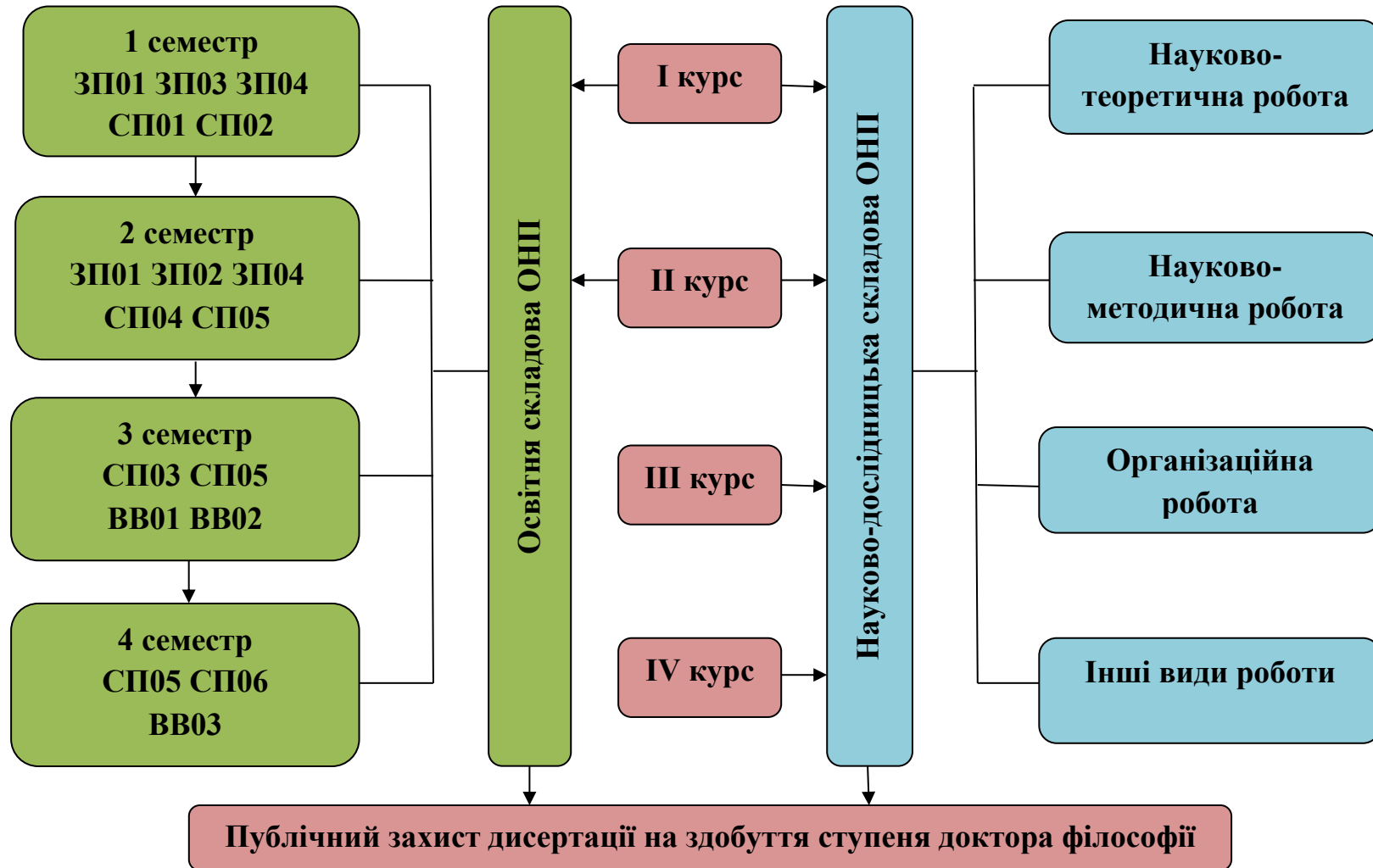
-

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

а. Перелік компонент ОП

1. Компоненти освітньої складової освітньо-наукової програми			
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ЗП01	Філософія науки та освіти	4	Екзамен
ЗП02	Сучасні інформаційні технології в науковій сфері	3	Залік
ЗП03	Українська мова (для науки, аналітичної сфери та управління)	3	Залік
ЗП04	Іноземна мова у науковому спілкуванні та академічному письмі	6	Екзамен
СП01	Спеціальність	6	Екзамен
СП02	Методологія і методи наукових досліджень	3	Залік
СП03	Сучасні аспекти розвитку професійної освіти	3	Залік
СП04	Порівняльна професійна педагогіка	3	Залік
СП05	Науковий семінар	8	Залік
СП06	Асистентська практика	6	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент ОП		45	
Вибіркові компоненти ОП			
ВВ01	Дисципліна 1	5	Залік
ВВ02	Дисципліна 2	5	Залік
ВВ03	Дисципліна 3	5	Залік
Загальна обсяг вибірових компонент ОП		15	
Загальний обсяг освітньої складової програми		60	
2. Компоненти науково-дослідницької складової освітньо-наукової програми			
НД	Проведення наукових досліджень; підготовка та захист дисертаційної роботи	180	
Загальний обсяг науково-дослідницької складової освітньо-наукової програми		180	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		240	

в. Структурно-логічна схема ОП

3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗП 01	ЗП 02	ЗП 03	ЗП 04	СП 01	СП 02	СП 03	СП 04	СП 05	СП 06
ЗК 01			+	+					+	
ЗК 02				+				+	+	
ЗК 03						+			+	
ЗК 04		+								
ЗК 05	+						+	+		
СК 01						+				
СК 02		+								
СК 03	+		+		+		+	+		+
СК 04									+	
СК 05						+				+

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньої програми

	ЗП 01	ЗП 02	ЗП 03	ЗП 04	СП 01	СП 02	СП 03	СП 04	СП 05	СП 06
ПРН 01			+	+				+	+	
ПРН 02	+					+	+	+	+	+
ПРН 03		+				+				+
ПРН 04			+	+		+			+	
ПРН 05		+								
ПРН 06						+				+
ПРН 07	+		+		+	+	+	+	+	+
ПРН 08	+		+		+		+	+		+

5. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує внутрішня система забезпечення якості вищої освіти, яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти (ESG 2015) і включає:

- 1) політику забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання;
- 4) зарахування, досягнення, визнання та атестацію здобувачів вищої освіти;
- 5) викладацький склад, який відповідає кваліфікаційним вимогам;
- 6) навчальні ресурси та підтримку здобувачів вищої освіти;
- 7) інформаційний менеджмент;
- 8) публічну інформацію;
- 9) поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- 10) циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.